

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів
України щодо удосконалення деяких положень під час виконання
міжнародних договорів України про реадмісію
(реєстр. № 5344 від 02 листопада 2016 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 22 березня 2017 року (протокол № 57) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення положень під час виконання міжнародних договорів України про реадмісію (реєстр. № 5344 від 02 листопада 2016 року), поданий народним депутатом України Пацканом В.В. та іншими народними депутатами України (далі - Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту його метою є приведення статей 26 та 30 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» у відповідність до вимог чинного законодавства України, положень статті 29 цього ж Закону та забезпечення виконання деякими центральними органами виконавчої влади міжнародних договорів про реадмісію осіб.

Для реалізації цієї мети Законопроектом пропонується внести зміни та доповнення до статей 18 та 183⁷ Кодексу адміністративного судочинства України щодо порядку та строків затримання осіб, прийнятих відповідно до міжнародних договорів України про реадмісію, а також до статей 26, 29 та 30 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», якими передбачено:

можливість прийняття органами охорони державного кордону рішень при примусове повернення іноземців та осіб без громадянства за вчинення ними порушень законодавства з прикордонних питань;

прийняття рішень про примусове повернення та подання позовів про примусове видворення іноземців та осіб без громадянства не тільки Державною митною службою України, але і її територіальними органами та підрозділами;

можливість подання позовів про примусове видворення стосовно прийнятого в Україну відповідно до міжнародних договорів про реадмісію

іноземця чи особи без громадянства (у разі, якщо між Україною і країною його громадянської належності відсутній договір про реадмісію);
внесення технічних правок.

Прийняття Законопроекту як закону дозволить, за твердженням авторів, привести положення Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» та Кодексу адміністративного судочинства України у відповідність до вимог чинного законодавства України, забезпечити реалізацію Державною міграційною службою України та Державною прикордонною службою України низки завдань з протидії нелегальній міграції, а також виконання зобов'язань, взятих Україною відповідно до Угоди про асоціацію з Європейським Союзом щодо ефективного виконання положень Угоди про реадмісію осіб.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8), забезпечення державної безпеки і захист державного кордону України покладаються на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави, організація і порядок діяльності яких визначаються законом (частина третя статті 17).

Статтею 18 Основного Закону України встановлено, що зовнішньополітична діяльність України спрямована на забезпечення її національних інтересів і безпеки шляхом підтримання мирного і взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства за загально визнаними принципами і нормами міжнародного права.

Відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом від 27 червня 2014 року Україною взято зобов'язання, зокрема, щодо співробітництва з питань міграції, використовуючи системний підхід та приділяючи увагу співробітництву в боротьбі з незаконною імміграцією, торгівлею людьми, а також ефективному виконанню положень Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про реадмісію осіб від 18 червня 2007 року.

Згідно із статтею 26 Конституції України іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими самими правами і свободами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, - за винятками, встановленими Конституцією, законами чи міжнародними договорами України (частина перша); іноземцям та особам без громадянства може бути надано притулок у порядку, встановленому законом (частина друга).

Права і свободи людини і громадянина захищаються судом (частина перша статті 55 Конституції України). Ці положення відповідають

зобов'язанням України, які виникли, зокрема, у зв'язку з ратифікацією України Міжнародного пакту про громадянські та політичні права, Конвенції про захист прав і основних свобод людини, що згідно зі статтею 9 Конституції України є частиною національного законодавства України.

Конституційний Суд України у своєму Рішенні 25 грудня 1997 року № 9-зп (справа за зверненням жителів міста Жовті Води) зазначив, що частину першу статті 55 Конституції України треба розуміти так, що кожному гарантується захист прав і свобод у судовому порядку. Суд не може відмовити у правосудді, якщо громадянин України, іноземець, особа без громадянства вважають, що їх права і свободи порушені або порушуються, створено або створюються перешкоди для їх реалізації або мають місце інші ущемлення прав та свобод. Відмова суду у прийнятті позовних та інших заяв, скарг, оформлених відповідно до чинного законодавства, є порушенням права на судовий захист, яке згідно зі статтею 64 Конституції України не може бути обмежене (пункти 1, 2 резолютивної частини Рішення).

Запропоновані Законопроектом положення про визначення предметної підсудності адміністративних справ щодо затримання з метою забезпечення передачі іноземців та осіб без громадянства відповідно до міжнародних договорів України про реадмісію та особливості провадження у таких справах відповідають зазначеним вище конституційним положенням.

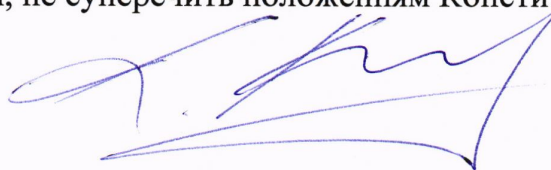
Відповідно до пунктів 1, 2, 10, 12, 14, 17, 18, 22 частини першої статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються, зокрема, права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод; громадянство, правосуб'єктність громадян, статус іноземців та осіб без громадянства; засади регулювання демографічних та міграційних процесів; організація і діяльність органів виконавчої влади; судочинство; основи національної безпеки; правовий режим державного кордону; діяння, які є адміністративними правопорушеннями, та відповідальність за них.

За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України). З огляду на зазначене законодавча ініціатива є предметом правового регулювання закону та узгоджується з Конституцією України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення положень під час виконання міжнародних договорів України про реадмісію (реєстр. № 5344 від 02 листопада 2016 року), поданий народним депутатом України Пацканом В.В. та іншими народними депутатами України, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П.КНЯЗЕВИЧ